

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hat óra . . . 5 K. — f.
Három óra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
Nyitrtéri közlemények garmond-
soroként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
összekötöttesben levő hird. irodák
árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
kiadói hivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„BARS“

XXIX. évfolyamának I. évnegyedére.

Lapunk jövő év első számával kezdi meg XXIX-ik évfolyamának I. évnegyedét. — Aki ismeri a vidéki hírlap irodalom nehézségeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fogadni nekünk, ha önrizzel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tettünk, a mennyit tehattunk. Első sorban is megyei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt s jeles munkatársaink és a nagy közönség szives támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mindazon által gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán avagy párt érdek szolgájává fajulhasson. Ez alapon ajánljuk lapunkat továbbra is a nagy érdemű közönség szives jó indulatába. A múltban elért eredmény leendő a jövő reménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Félévre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

A lévai kaszinó tagjaihoz.

1858-ban, a viharos idők elmúltával egy lelkes kis csoport kitartása hozta életre a Lévai Kaszinót. Illő, hogy egyesületünk ezen nagyrészt dicsőségben eltöltött ötven évét méltóképen jubiláljuk meg.

A lévai társadalom tehát az első között volt, mely 80 tag lelkes sorakozása, áldozatkészsége mellett csarnokot emelt, hogy társalgójában tért nyisson a nemes ideáknak. Ötven év óta egész láncolata szűródött le a gondolatoknak és megtermékenyítették a talajt, melyből Léva város társadalmának, kulturájának hajtásai fakadtak.

Lehet-e magasabb hivatása egy magyar uri kaszinónak, mint a magyar nemzeti kultúra terjesztésének céltudatos követése mellett a magyar nemzeti törekvésnek minden irányban való támogatása. Kaszinónk alkotói ezen nemes eszmék szolgálatában léptek ötven esztendő előtt a cselekvés terére; ideáik megvalósítására szabályokat alkottak, irányt adtak nekünk, utódaiknak.

Kaszinónk születésével egyidőben felszabaduló nemzeti szellem egyesületünk első időszakát lélekemelő gazdag tartalommal töltötte be. 1859-ben Kaszinó emléktünnepével, 1860-ban Széchényi emlék-tünnepével, 1864-ben

Hollósy Cornélia bájos előadásával és Reményi Ede hangversenyével gyűjti egybe Bars és Hontvármegye közönségét.

A széthullott társadalom újra életre kelt s a kaszinó közgyűlései, választmányi ülései, melyek akkori helyiségében az „Oroszlán“ fogadó kis, saroktermében tartattak, nevezetes összejöveteleik képezték a város és vidék intelligens elemeinek; a többek között itt született meg a gazdasági egyesület eszméje is, mely rövid idő alatt meg is alakult.

A második időszak már a Takarékpénztár új épületében, majd a Hitelintézet fényes sarok helyiségében nyílt meg, ahol a kaszinó a társadalmi műveltség terjesztésében, a nemzeti eszmék ébrentartásában teljesíti nemes hivatását és tölti félszázados életének legvirágzóbb korszakát.

A kaszinó mai, életének harmadik időszakát már saját házában tölti; kedves, nyugalmas életet ígért az új helyzet; azonban csakhamar teherrel vált a tagokra kényszerített hosszú leköltés, kényelmetlenné a központtól való távolság és kellemetlenné a lassankint meghonosodott térfoglalás.

A tulajdon helyiség tehát nem hozta meg a hozzá fűzött reményeket; 120 tagra emelkedő létszám mellett kaszinónk ridegebbé vált; a tagok asztaltársaságokká alakultak; megszűnt a kaszinó bizalmas eszmecserék „Othona“ lenni, úgy annyira, hogy még a közös társalgót is beszüntették.

De kiapadt egyuttal a tagok kebeléből az egyenjóság érzete is; ezzel magasztos hivatásának nemes ideákkal megalapozott és gonddal kiépített útjáról elterelődött.

Nincs a kaszinónak egyetlen tagja sem, aki a mai beteges helyzetben segíteni ne törekednék. — Hiszen lassankint a vezetők ott hagyják állásaikat s a kaszinó tagjai látva a sivár korszak ferde kinövéseit, aggódva kedvetlenségükben hátat fordítanak a kaszinó termeinek.

Nem így uraim! Ezzel a baj nem lesz orvosolva, a kaszinó, — amelyhez minden tagnak, sőt minden művelt, értelmes embernek joga van, — szenved; gondolkodjunk felette, mily módon, mily eszközökkel lehet sorvasztó betegségétől megmenteni.

Talán eltértünk a kaszinó nemes hivatásától, átléptük ama határokat, melyek a nemes ideák virágos mezejét alkotják. Vagy nem figyelünk a kor intő szavára, mely arra hív fel, hogy a közérdek talajának művelésére is gondot fordítsunk; s hogy e téren si-

kert arathassunk, hogy a mai pezsgő élethivatást bőltöthessük, fel kell frissülnünk; városunk és vidékének intelligens elemeit csoportosítani kell, hogy ez által látóköriünk szélesedjék s számban megszorodva, cselekvésünknél sikert biztosítsunk.

Elsősorban tehát a kaszinó alkotóinak alapgondolataihoz térjünk vissza; lapozzuk át a régi szabályokban foglalt utmutatásokat, nyissuk meg termeinket újból a nemes ideáknak!

A kaszinót tereljük a jelen viszonyok medrébe, irányítsuk nemzeti törekvéseink mellett abba az irányba, ahol Léva város és megyénk érdekeinek szolgálatában minden tag érvényesül és tevékenysége áldást, dicsőséget hoz alkotásunkra s fényt derít csarnokainkban!

Újja kell szervezkednünk!

Kaszinónk tagjainak számát meg kell sokszoroznunk; egybe kell gyűjteni nemcsak Léva város számbavehető polgárait, hanem vidékünknek, az egész Garamvölgyének és Hontvármegye hozzánk gravitáló részének értelmes, intelligens elemeit, hogy ekként számban, erőben meggyarapodva a kor szelleme által megszabott feladatainknak megfelelhessünk.

A lévai uri kaszinó vezetésre, alkotásra van hivatva; hivatását azonban csak úgy töltheti be, ha csarnokaiba pezsgő életet varázsol; mai szervezkedése, elhelyezkedése nem felel meg az új életrekelés feltételeinek.

Alakuljunk át! Szabályainkból töröljünk minden, az egyéni szabadságot fékező rendelkezést; a tagsági díjakat szállítsuk le félellyre, s a vidéket földij fizetéssel fogadjuk be teljes jogélvezet mellett; ott kell hagynunk a forgalomból kieső helyiségeinket s vonuljunk be születésünk helyére, az ujonnan építendő „Oroszlán“ fogadóba; ezen hely, mint a forgalom gócpontja, megfelelő, fényes termeivel nemcsak a városiaknak, de a vidék minden tagjának kedves találkozó helyévé válik; ez elengedhetetlen feltétele újjászülésünknél.

A kaszinó érdemes tagjai vegyék fontolóra a kérdést, döntsenek — minden befolyástól menten — egyesületünk sorsa felett!

Ezen irányban hozzon határozatot a kaszinó közgyűlése, mely határozat bizonyára arról fog tanuságot tenni, hogy tagjai megértették a kor intő szavát és nemes elhatározásukkal méltólag ünneplik meg a kaszinó 50 éves jubileumát!

Értsük meg egymást.

A kunosvágási és janosréti plebániák betöltésére kijelölendő személyek ügyében tartott képviselőtestületi ülésből ugyanazon képviselőnek másvallású tagjai mellőztettek. Legutóbbi megyei közgyűlésünkön e miatt tett felszólalásomat többen felekezeti irányúnak minősítették. — Ezen minden józan eszű emberre sérelmes vélelem terjedésének megállítására indít arra, hogy felszólalásom indokait kifejtsem.

Az 1886. XXII. t. c. 32. §-a szerint a község önkormányzati jogát képviselőtestülete által gyakorolja, jogkörébe tartozó minden ügy tárgyalásához annak minden tagja meghívandó.

Az 57. §-ban foglaltatnak azon okok, melyek fennállása miatt egyes tagok a tanácskozásban részt nem vehetnek; — felekezeti szempontból a törvénynek tiltó rendelkezése nincsen.

Ha tehát a mondott községekben Kőrös városát illeti meg a kijelölési jog, akkor a tárgyban tartott képviselőtestületi ülésből felekezeti minősége okából annak egyik tagja se volt kizárható; — azonban ez alkalomból a törvény eme rideg rendelkezésének a községet követelményeihez simulekonyabb alkalmazásában veszedelem nincsen, mert hiszen az egyes más felekezeti tagok mellőzése érdemi hatásában kárt senkinek se okozott.

Azde más oldalról sok igazságtalanság magva van és lenne elvetve az által, ha minden olyan képviselőtestületi ülésből, melyben helyesen vagy helytelenül — nézetem szerint mindig helytelenül — felekezeti kérdések tárgyalatnak mindig a többség akaratából mindig a gyengébb lenne kizárható. — Minthogy ilyen maszlaggal telített irány terjedését megyénkben is észleltem, a felmerült alkalom csak okul szolgált arra, hogy az ilyen esetek után elkerülhetlen törvényteleniségek és igazságtalanságokra megyénk közönségét figyelmeztetsem.

Több helyen van arra példa, hogy, amidőn egyes községek képviselőtestületi ülésén felekezeti adózásra vonatkozó dolgok tárgyalatnak, más felekezetiük oda meg nem hivatnak.

Ilyen gyűléseken köttetik egyezség a r. kath. pap és hívei között bizonyos felekezeti jellegű tartozásokrak pénzértékre való átválttatására. — Ha ez sikerül, akkor több esetben oly módon kerülik meg az 1791. XXVI. t. c. világot és el nem csavarható rendelkezését, hogy saját hitfelekezeti adójukat községi teherré változtatják át, becsempészik a község költségvetésébe s ily módon községi adó alakjában adóztatják meg a más hitfelekezeti lakosságot és így ezekre hárítják át saját hitfelekezeti adójuk jelentékeny részét.

Az ebben jelentkező visszaélés és türelhetlen jogtalanság, — sajnálattal állítom — elhiszem, hogy csak jóhiszemű tévedésből; — de megyénkben is támogatásra talált. Ezt az állításmat bármikor, bárki kívánságára konkrét példával és birtokban levő okmányokkal bizonyítani kész vagyok.

Azt a nézetet vallom, hogy a felebaráti szeretetre épített semmiféle egyháznak ilyen sunyi és alattomos agressivitására szükségé nincsen; — különösen nincsen a gazdag s minden földi jóval megáldott r. kath. egyháznak, melynek hosszú századokba visszanyúló fényes szerepe ma is meg van, melyet a multban nem a közösségén kívül állók pusztításával, hanem a tiszta felebaráti szeretet által szerzett meg és ezzel fogja megtartani az idők végeig.

Egém életem folyamán felekezeti irányzat nem vezetett soha és nem fog vezetni ezentúl sem, s mondott alkalomból való felszólalásomat — legjobb hitem szerint — csak az igazság vezette.

Kérem vegyétek ezt az elönnézetűek szíves tudomásul. Zongor János.

A gyermek káprázatairól.

Folytatás.

Szóvá tettük, hogy a gyermekkor illuziói nagyban különböznek az u. n. ifjkor illuzióitól. Az előbbieken több a naiv és ártatlan tényező, mint az utóbbiakban.

Az u. n. ifjkor illuziói jobbra a hit-ságban, a fokozott önbizamban, a különböző foku és irányú lelkesedésben, a feketlen tettvágyban, bátorságban s a szerelem sokféle árnyalataiban, stb. nyernek kifejezést.

A felnőtt egyennél az illuzió szerepe már sokkal kisebb térre szorult, mint a gyermeknél, vagy az ifjunál.

Jobbra csak a gyenge idegzetű egyéneknek, kivált a nőknél s az egyszerű, naiv; avagy a korlátolt elméjű egyéneknek sokszor érvényesülni. Hasonlóképp azoknál is, akik rendületlenül biznak érkeik ténykedésben s helyességében. Minél gyengébb az egyén akarata, korlátoltabb az elmeje, annál gyakoribb lehet az illuzió érvényesülése.

Ezek után át kell térnünk még a hallucináció létr-jöttére s lényegére.

A hallucináció velejében véve nem egyéb, mint valamelyes képzet, képzetcsoport ténykedésének hatása az érzékszervek valamelyikére. A hallucináció minden külső inger nélkül jön létre.

Míg tehát az illuzióról mindenkori valamelyes külső inger szerepel, addig a hallucinációnál egyáltalán nincs jelen.

Ebből látható, hogy a hallucinációnál, illetve annak megindításánál nem a külső, hanem csakis a belső inger szerepel.

Nevezetesen e dolog mibenléte abban pontosul össze, hogy az agykéreg valamelyes sejtretege fokozott ingerlése kerül; az így létrejött agysejti ingerület a vezető idegek útján átterjed, illetve átsugárzik a megfelelő érzékszerve s azt ilyentén működöti; vagyis az illető képzet, képzetcsoport újból érzékletté válik.

Ez esetben személyeket, tárgyakat, állatokat, virágokat, stb. látunk ott, ahol voltaképpen senki, avagy semmi sincs.

Ha a gyermekélettani hallucináció szülőiokta után kutatunk; kiderül, hogy annak indítója a különösen összehalmozódott energiában és az egyes agysejtek hatványozott ingerlékenységében gyökerezik.

Valamint az illuziónál, azonképpen a hallucinációnál a gyermek szellemi energiája

T Á R C A.

Három bölcsek.

Irta: Köveskúti Jenő.

Messze keleten, túl a szíriai pusztán, túl a Zagrosz hegyeken, Perzsia-országban minden este kimenének három mágusok a Paropamisusz bércei közé s ott arcukat ajtatatosan felemelvén, egész éjjel nézik vala a csillagos eget.

Küönös jelek mutatkoznak egy idő óta napnyugaton. Néha mintha kigyulladna az ég s reszketeg fény borítja el az egész tájat. Mäskor pediglen elsötétül, de szokatlan tündöklő sörényes csillagok bújnak elő, kóvályognak, csavarognak, megeltűnnek.

A mágusok nézik, nézik: vajha megmagyaroznák Istent, mit jelentenek az égi jelek?

Az ifju Gáspár kihuzza nyulánk testét, ártatlan arcát a Hold felé emeli s felsóhajt:

— Óh fényességés Mithra, ki minden hajnalban fényt szórsz a Földre, löveld be vilá ossagodat, szívembe, agyamba, hogy megerezzem és megértsem, mit jelentenek Zervan-Akarana jelenségei!

Az Ég kigyuladt ismét arra nyugaton, de az ifju Gáspár hiába sóhajtozék, Mithra-isten nem felele neki.

A tüzes-szemű Balthazár leborula most a földre hogy sűrű fekete szakállá a köveket seprí vala és hangoson imádkozék:

Ó! Rasnu, Ahura-Mazda igazságának zelleme, szállj belém, lakj bennem s ne

mozdulj belőlem addig, amíg meg nem érti szolgáló égi igazságodnak jeleit!

Rasnu-isten ép akkor keményen küzdik vala a hamis Arcinammal, Balthazár epe-dését nem hallja vala.

Most az öreg Menyhért felkapaszkodék egy sziklára, merőn bámul vala a tündöklő Égre, hosszú ősz haját, szakállát megiebentí a Baktria felől jövő szellő, karjait kiterjeszti vala, nagy hangon kiáltván:

— Hozzad folyamodom nagy Ahura-Mazda, minden jónak örök istene, adj értelmemnek erőt, hogy olvashassam jeleidet, melyeket az Ég táblájára csillagújaiddal írsz! Ahura-Mazda, teremtesnek mind-nható és mindentudó istene, taníts meg égi jeleidet értenem.

Hangja messze hangzék a csöndes éjben, szavait többszörösen adák vissza bércek, erdők, ligetek.

Sem Mithra, sem Rasnu, sem pediglen Ahura-Mazda istenek nem világosíták fel papjaikat: mit jelentenek azok az égi tűnemények.

Másnap el is jövének a mágusok a hegyek közé, elimádkozák imádságaikat, s várják vala az isteni kinyilatkoztatást egész éjjel, de hiába.

Harmadnapon, amikor az ősz Menyhért a szikláról nagy hangon elmondá imádságát, nagy hirtelenséggel megjöenék egy sörényes csillag s ott állapodék meg a mágusok fölött. Üstökével pedig egyenesen arra nyugat felé mutat vala.

Az eg kigyulladt nyugaton, a csillagok fényesebben tündökölnék, Menyhért mágusz pedig Ahura-Mazda istentől meg lehetve, az égi jelekből hangos szóval a következő igéket olvassa vala:

„És meg vagyon írva: bűnök és erk'ostelen gonoszságok fertőjébe sülyed az emberi nem. A nemteleneké és fajtalan hitetleneké lesz a világ. Gonoszság uralkodik mindeneken. Emelt fölvel járnak majd a bűnösök. És a pusztában, meg erdők vadonában bújdoanak a jók. Elszáll a hit a szivekből. Csufondáros gúny tárgyai lesznek az istenek. És elszállnak ők is a föld-ről. Magára marad az emberiség hit és vigasztalás nélkül. És elhagyatottságában kétségbe esik. És óhajtja Isten országát. De az I-ten országá csak nem jövend el. És tűnök tannyája, kétsébeesés helye a föld. De amikor legnagyobb a gonoszság és kétségbeesés: közel az új világ. Istenség teszen a Napban és a Holdban. Meg a csillagokban. Próféta jön a világra. A próféta nagy és hatalmas lesz. Uraknak ura, királyok királya. Isten fia, aki megvigasztalja és fölemeli az elesett embert, mondván: „Kelj fel tűnős ember, töröjöd meg szemeidet és tekintsd az igazság útját, mely Isten országába visz“. S az emberiség hallgat az isteni szóra. Új hit új remény költözik bele és megnyugvás és boldogsága. S az ősz Menyhért mágusz itt elhaltatott.

— Ó, ismerem, kiállt fel lelkesülten,

az akarat gyengeség folytán többé-kevésbé szabadon csapong; minek rendszeres eredménye a hallucináció szereplése.

A teljesség kedvéért lássunk egy-egy példát a gyermek élettani hallucinációból is. Ha pl. a kis leány bábuját betegnek képseni s es alkalommal az orvos bácsival; avagy a patikus bácsival beszél, tanácsokat kér tőle; orvosaságot vásárol, stb. holott sem a doktor bácsi, sem pedig a patikus bácsi, esetleg azokat helyettesítő személy; tárgy nincs előtte; ha a fiú az udvaron vesszőparipája nélkül nyargal, ugrál, stb. akkor a gyermek eme ténykedése a hallucinációból ered.

A gyermek élettani hallucinációi éppen oly módon s ugyanolyan körülmények szerint változnak, mint az illúziók.

A fentiekben jelezte, hogy a gyermek káprázatai részint élettaniak, részint kórosak.

A kóros káprázatok jelenléte a gyermek rendestől eltérő szokásaiban, cselekedeteiben, beszédében, stb. válik észrevehetővé.

A kóros káprázatok s általában veszedelmes súlyos kimenetei a következőképpen vannak maguk után. Így többek között a gyermek egész mivoltát felzaklatják a számtalan esetben az öngyilkosság különböző neveivel is párosulnak. A kóros káprázatok okai részint az átöröklés, részint egyéb élettani tényezőkből erednek.

Rendszeresen az idegességben és az idegrendszer különböző bántalmaiban szenvedő s az ő gyermekkei hajlanak a kóros káprázatokra.

Ezeket kivül okai lehetnek még a gyermek petyhüdt szervezete; a hiányos táplálkozás; a különböző testi betegségek, kivált az agybántalmak; a fejre esés, ütés; a typhus, a skariát, a diphteria; továbbá az akaratgyengeség, a félszeg, avagy az elhanyagolt nevelés; a testi és a szellemi túerőltetés, a rémesek olvasása, stb. A kóros káprázat fennforgásakor arra kell törekednünk, hogy a baj kiűzését mielőbb kipihathojuk a ennek megtörténte után haladéktalanul hozzá kell látnunk annak orvoslásához.

Azonban vannak esetek, amikor egyedül csak az orvos tanácsa az irányadó.

Az elődottak rövid vázolatából látnivaló, hogy a gyermek káprázatainak vizsgálódása felette széles körű és körültekintő ismeretet igényel.

Vizsgálódásunk során kiderül, hogy az élettani káprázatok a gyermek ugy testi; valamint szellemi életének elengedhetetlen s multhatatlan tartozékai.

Emiatt tartózkodjunk attól, hogy a gyermek élettani káprázataiban kényünk-kedvünk szerint gáncsozkodjunk; mert azok láncolatában megtaláljuk a gyermek életének derűjét és tulajdonképpen boldogságát.

A gyermek élettani káprázatainak érvényesülését még az iskolában sem szabad teljes körű elengedhetőségünkkel kiküszöbölőnk. Sőt mi több teret kell engednünk; hogy a komoly munka mellett is érvényesüljenek.

Az élettani káprázatok fékezésése, avagy önkényes elnyomása számtalan lelki hibára vezet. Így többek között szűkei a korárettséget, mely alapján véve szavarója, méltelyesője az u. n. boldog gyermekkorának.

Zárókérdés említtést kell tennünk, hogy a gyermek élettani káprázatait ne hagyjuk teljesen ellenőrzés nélkül, mert ellenkezőleg egyik-másik káprázat bizonyos lelki hibává fajulhat.

Szoholovszky István.

Vége.

A közerkölcsiség gyilkosai.

Misem jellemzi találókban a közviszonyokat és a közerkölcsöket, mint a mulatságok, melyeknek a nép hódol. A Paprikajancsintól a klasszikus drámáig — az izlés fokozatos kifejlődésének mennyi változata tárul itt elénk! A tizennyolcadik századig divatban voltak az ugynevezett állatharcok, amelyekben a nép szerfölött gyönyörködött, jelölül az izlés ama durvaságának, hogy végzett munkája után a legnagyobb élvezetet az egymásra uszított vad- és háziállatok élet-haláltságjának szemlélésében találta. A halálvonalgás látása volt az a menyei öröm, mely után a műveletlen nép áhitott.

A századok lázas kulturumukja részben kiküszöbölte az izlés es elfajulását; de az állatölés és mutatványosgyakorlatát még ma sem törölték el egészen a népmulatságok műsorából. Spanyolországban és Portugáliában még jelenleg is napirenden vannak a bikavadások.

A művelt Nyugot azonban nem talál élvezetet az ily mulatságokban. Szégyenli magát mulatságból kinosni az állatot — inkább kinosza az embereket.

Mi türelesség, minden civilizáció és kultúra gúnyjára az emberekből még nem halt ki az állati ösztön, csak alszik. Csak a törvények vasszigora, néha az erkölcsi kényszer is, tartja némileg féken azt a bámulatot, melyet a nyers erő iránt tanúsítanak az emberek. Hogyan is lehetne es másképp, mikor a szerzett birtokok védelmére ma is, mint régen, hadseregeket kénytelenek tartani a nemzetek, s amikor a háboru veszedelmei, csakugy, mint ösdöktől fogva, egyre fenyegetik meg a legbékésebb szándéku népeket is.

A háboru pedig nemcsak az embereket öldökl, de annak gondolata tönkretessi az erkölcsökre vetett bizalmat is. Pellengérré állítja az igazság hatalmába helyezte hitet az a tudat, hogy győzni csak az képes, aki erősebb, akár van igazsága, akár nincs.

Ki csodálkozhat tehát azon, hogy a nép még mindig nem fojtotta el a nyers erő iránti bámulatot?

Felvilágosultság, tanulás, hitoktatás és a civilizáció számtalan más nemes eszköze kudarcot vall, amikor arról van szó, hogy a nép duhaj jókedve szerint mulasson. Az alsóbb néprétegek mulatságaiban gyakran jut szerepe az ökönek, sőt a bicskának is. Éveken át tartó erkölcsjavító munka a mulatozás hevének egyetlenegy pillanatában megsemmisítettik. A törvény csak megtörli, de megelőző befolyást nem gyakorolhat.

Művészetünkbe és irodalmunkba is befurakodik ez a barbarizmus. Az olvasók jó magyar műveinkre ügyet se vetnek, ellenben sok ezer számra kelnek el a lightványabb ponyváirodalom piszkos termekerei: a Nick Carter, Sherlock Holmes, Nobody és tudja Isten, mi más név alatt kibocsájtott fércmunkák. Egyetlenegy valmire való olvasmány se található bennök, de mert emberek élet-halálharcáról közölnek leírásokat, mert az ördöklés raffneriát írják le minden összefüggés, minden logika, sőt minden valószínűség nélkül is, mohón falja őket a nép és a kiadók alig győznek belőlük eleget a könyvpiacon vetni.

Ezek a förtelmes tákolmányok mind Németországból vándorolnak hazánkba. Az

tüzes-szemű Baltazár, Zarabusztra szavai ezek! Testvéreim, itt az idő, az emberiség bű ökbe került és kétségbe esett. Egész nyugat kérde: „Mi a céld ember? És nem találja meg a feleletet. Most már el kell jönni annak, aki megfelel mindeneknek és üdvözíti a világot.

— Menjünk, ne késsünk, tegyünk tisztességet neki! Újong vala az ifjú Gáspár.

— De hol keressük? — sóhajt Baltazár, a csillag mintha nyugat felé mutatna

— Messze nyugaton, a tengerpartján évezredek óta él egy nép, szólal meg az ősz Manyhért. Es a nép messiást vár. Újlehet, megszületett, akit vár. Menjünk, testvéreim, annak okáért nyugat felé!

Tüstént haza mentenek, előszólíták szolgálkat, hat tevév hozatának elő, felmálháznak feltarisnyálának vala s búcsút véve övéiktől, hajnal tájon elindultanak nyugatra, Zsidó-ország felé.

* * *
Éjjel-nappal mentenek. Ott tértek pihenőre, ahol elérte őket az álom. Ilyenkor ha várost nem látnak, egy-egy szikla mögött hevertének le, hogy ne érje őket a szél. Mert késő ősz volt már, ilyenkor, az iráni, meg a sziriai pusztákon kemény szelek szoktanak fujdogálni.

A csillag egészen leszállt hozzájuk, s folyvást ott jára előttük, mutatván üstökével az irányt Zsidó-ország felé.

Huszonötöd napra eljutának Damaszkusba, aztán átlépve Zsidó-ország határát, harmincadnapra bevonultanak a zsidók fővárosába, Jeruzsálembe. Az utcákon minden zsidó messze kitért a keleti jövevényeknek, nehogy valaki hozzájuk érvén, megfertőztetné. Allanak mindazáltal sokan és bámulván az utcaszéleken, némelyek megkérdezik őket.

— Napkeleti férfiak, kik vagytok és honnan jöttök?

— Mágussok vagyunk és Perzsa-országból jövünk, keresvén a zsidók új királyát, mert láttuk vala csillagját feltűnni keleten.

A kíváncsi nép mit sem tud vala az új királyról.

— Akkor hát csak menjetek böles férfiak a királyi palotába, ott talán többet tudnak mondani, mert mi nem tudunk a dolgról semmit.

A nép pediglen kíséri őket nagy tömegben, a palota felé. Kijövé pedig Heródes király a palotából, amint meglátá a jövevényeket, s a nyomukban járó nagy sokaságot, megkérdező őket, mondván:

— Kit kerestek?

Azok pedig felelének:

— A zsidók új királyát keressük, aki most jöve a világra, mert láttuk vala csillagját keleten. Vesss hozzá, hogy tisztességet tegyünk a messiásnak!

Heródes király csak álla ott és nem

jöve szó belőle, mert szívében nagy nyugtalanságot érez vala.

Akkoron azért bevezeté őket a palotába és leülteté a tornácra, hogy a fnyes termeket meg ne fertőztetnék.

Szolgáit pediglen elküldé a városba szerte a hírrel mindenbóvá, ahol irástudók laktanak. És egy kevés idő múlva nagy sebben jöttek talpig biborba öltözött büszke papifejedelmek, kevély szaduceus és alázatos farizeus irástudók. Hosszú cambókjuk a vállakat veri és hönök alatt irátekercseket szorongatnak vala.

— Holl kell születni a messiásnak? Kérdesz Heródes?

Azok pedig kibontván az irásokat, némelyek leültek és tanakodának, mások reá fekülvén a próféták írásaira, hangosan olvasnak, ismét mások pedig elmerülnek, gondolkoznak és a fejüket öklözik vala.

Végre egy szaduceus irástudó rábökven nagy diadallal Mikheás prófeta írására, mondván:

— It' hol vagyon: a messiásnak Juda városában, Batlehembe kell születnie.

Oda menének a többiek is, olvasák és megbizonyosodának róla. S minak utána nem tudának ellentmondani, összeveszésnek a nagy pörlekedve eltávoznak.

Heródes király pedig kiméve a bölcseket, meghagyván nekik, hogy menjenek Batlehembe, mert ott született a zsidók új királya.

4

egész nagy német birodalomban félnyit se lehet belőlük a közönség nyakába sózni-mint amennyi Magyarországon elkel.

Ezért Magyarországon pedig nincs senki, aki ennek az invázióknak gátat vetne. Sőtban bevernek a magyar népirok munkáit; de a bünt dicőitő, komisz iralyu rémregek óriási mértékben szabadon terjeszthetők, — ronthatják az erkölcsöket és követendő hő-
sőknek állíthatják oda a gonosztevéket. A bűncselekmények egész sorozata két nyomukban, a gyenge ítélőképességgel bíró és gyenge jellemű emberek megirigylük a kriminális hősök dicőitőjét és hasonló „hős, tettek“ által akarnak hírnévre szert tenni.

A felnöttekben azonban még félnyit pusztítást se végeznek ezek az olvasmányok, mint a zsenge ifjúságban. Ennek az élénk fantáziáját betegesizgatottságba kergetik és teljesen kiölik belőlük a szép és nemes iránti fogékonyságot.

Ezek után immár elkerülhetlenné vált az a kérdés, hogy a mindenkit elfogó Nick Carter után végre kinek lesz bátorsága a nép izlésének gyilkosát; Nick Carter uramat és cinkostársait örökre biztos zár alá tenni?

Városi közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete december hó 30-án tartott közgyűlésén a polgármesteri jelentések tudomásulvétele után elhatározta, hogy a Kherndl-féle földkel vételára felmondassék a fizetessék ki. Tudomásul vette a városi szálloda és színház építése tárgyában leérkezett jóváhagyó vármegyei törv. bizottsági határozatot s ennek kapcsán elhatározta az új versenytárgyalás kiírását; egyuttal megbizta a polgármestert a szálloda és a bérház bérlésére vonatkozó végleges hirdetmény kibocsájtására s további ajánlatok beszerzésére. Intézkedett az „Oroszlán-fogadó“ ideiglenes, illetőleg annak lebontása után felépítendő barakk árverés után leendő bérbeadása iránt.

A polgármesternek a városi tüntetés szervezése iránt tett indítványát a közgyűlés, mivel az kellőképen nem készítettett elő, a bizottságokhoz utasította; a tüntetésügyi intézkedések megtételét a tanács feladatává tette s e célból 1600 koronát

Megtalálván pedig, visszajövet szóljanak be ismét hozzá, megmondván: hol a gyermek, hogy ő is tiszteletet tehessen neki.

Menének azért a bölcsök Batlehem felé. A nép egy ideig kíséri vala őket, de mivel tudják vala mindenek, hogy a kicsiny Batlehemben semmiféle király nincs, becsmérelvén az irást, a papokat, meg a bölcsöket, lassan elszélednek vala.

Kiérve a városból, a betlehemi út fölött ismét föltűnek a csillag és előttük megyen vala. Az öreg Menyhért pedig mondá társainak:

— Nem láttátok: Heródes király miképp felháborodék? Nem jó lesz minekünk visszamennünk Jeruzsálembe, mert rosszban törí a király a fejét.

S amíg erről beszélgetének, alkonyat előtt ime egy domboldalban feltűnek Júda városa, Batlehem. A csillag kigyullada, sietve szálla a város felé s ott állapodék meg a város végén egy szikla felett, melynek oldalához rozszant gerendából egy szalmafüdeles khám vagy on építve.

Nosza, oda sietnek a bölcsök, mi lehet abban a rongyos gnyuhóban? A tevék, szolgák körülveszik vala a hitvány épületet, mely előtt egy torzomorz férfi köszönté őket.

— Üdvözlegyetek bölcs férfiak! Kit kerestek?

— A zsidók most született királyát keressük.

bocsájtott rendelkezésre. Az 1908. évi közmunkahátrálékosok behajthatlan tartóztatásának törlesztését rendelte el a közgyűlés. Elhatározta, hogy a közegészségügyi szakosztály által kidolgozott, egy Léván felállítandó szemkórházra vonatkozó memorandumot a szakminiszternek s dr. Grósz Emil orsz. főfelügyelőnek küldöttség útján fogja átadni. A főgimnázium fenntartására s kiépítésére vonatkozó ügyek intézésére bizottságot küldött ki. Beadott indítvány folytán urasította a városi mérnököt, hogy a tervezett munkaházak részére helyet keressen, a szükséges terveket és költségvetést készítse el s eljárástól 30 napon belül tegyen jelentést. Vegül tudomásul vette a polgármesternek válaszáat, mely szerint a Mángorló-utca megnyitása vegett szükséges telkek kisajátítására irányuló előintézkedések folyamában vannak.

Különfélek.

Lapunk jelen számával új előfizetést nyitunk a „Bors“ XXIX-ik évfolyamának I. ső évfolyamára. Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizelőinket, hogy előfizetésük megújítása iránt e hét folyamán intézkedni sziveskedjenek hogy — késedelmük miatt a lap szétküldésében akadályok fel ne merüljenek.

Helyben az előfizetések eszközzésével a lap kihordója b zatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig posta-utalvint mellékelünk.

— Tudományos felolvasások a kegyesrendi főgimnáziumban. Az ország kulturintezési újabb időben az oktatást nemcsak az illető intézetek növendékeire terjesztik ki, hanem a kultuszminiszterium zseniális vezetőjének szóban is kitjezett kívánsága szerint az intézetek kívül álló intelligens közönséget is bele vonják azon magasabb cél körébe, melynek a nemzet általános művelődése a bevallott programja. Városunkban két intézet foglalkozik a magasabb oktatással, a gimnázium és a tanítóképző-intézet. A tanítóképző-intézet tavári kara, mint a multban, ugy a jelen tanévben is tart érdekes felolvasásokat a polgári ismeretek köréből. A gimnáziumi tanári testület pedig a mult évben is népies

Benéztek a gnyuhóba. Pusztá hely. Bent két ökor csöndesen kérödzik, egy jámbor számár pediglen ásitozik vala.

A jászoly előtt pedig egy szűzes anya ül s egy fényes arcú gyermeket tart ölében.

A bölcs férfiak nem ütöközének meg azon, hogy az uraknak urát, királyok királyát rozszant viskóban találják. Letérdelének, leborulának, majd pediglen egy régi különös énekbe kezdenék, melyet valamikor a Zarahusztra szerzett vala, s mely arról szólt, hogy az igazság nem polotákban, nem fényes csarnokokban lakozik. A kis gyermek hallgatja az éneket és kedvesen gögöcsél vala hozzá. Ének után intének a bölcsök a szolgáknak s azok előhozák az ajándékokat. Az öreg Menyhért aranyat, Balthazar tömjent, az ifjú Gáspár myrhát hozott. Odarakták a gyermek elé. Az rátevé kacsóját az ajándékokra, a csillagó aranyakba bele markolt, aztán mintha megvetően intett volna: minek nekem az arany? Csak az arany? Csak az arany-tiszta sziveket szeretem.

Még egy ideig eljátszogatnak vala a gyermekkel, megsimogatják vala, aztán minek utána a Nap leáldozék tulnan a tenger felett, egy közeli szikla és néhány terpentinfá oltalmában maguk is pihenni tértenek.

A szolgák puba fekvőhelyet vettenek a szikla aljában, az öreg Menyhért mégsem

látogatottságnak örvendő tudományos felolvasóit a folyó tanévben is folytatni akarja. Magállapították a felolvasások tárgyait dec. hó 15-én tartott értekezletükön. A folyó tanévben is szerdán d. u. 6 órakor lesznek a tudományos felolvasások a gimnáziumi díszteremben. Az első felolvasás lesz január hó 6-án. A felolvasó a „Bors“ olvasói előtt ismert Pozna József piarista professzor lesz, aki nemzeti ujjászületésünk kiváló tényezőjének, Szechenyi I. tván grófnak, a legnagyobb magyar-nak, politikai, társadalmi és írói működését fogja ismertetni. — Hírszűk és reméljük, hogy az a nagy tisztelet, mely a „legnagyobb magyart“ körülveszi, szép közönséget fog összehozni a gimnázium díszterembe. — A többi felolvasás ideje is mindig szerdán d. u. 6 órakor lesz minden héten. A felolvasások tárgyairól minden héten közlünk értesítést.

— Tisztviselőink lakásbér-mozgalma. A levai tisztviselők egyesülete 1908. dec. 27-én rendkívüli közgyűlést tartott. Holló Sándor, az egyesület elnöke, megvilágítja azt a kérdést, amely Léva város tisztviselőin esett, midőn őket a VI. dik fizetési osztályba sorozták. Indítványozza, hogy kerüljezzék az V. fizetési osztályba való soroztatást. A nagyfontosságú tárgyhöz hozzászóltak; Kriek J. nő, Mihalovics R. z. ö, Szentiványi Endre, Bódogh L. J. os és Svarba J. z. s. A serelem széleskörű megvita:asa után 5 tagu kérvényező bizottságot választott a közgyűlés. A közönséget mindenesetre nagyon érdekelnék azok az adatok, melyeknek alapján Léva a VI., Aranyosmarót és Ipolytás az V., Balassagyarmat pedig a IV. lakbérosztályban szerepel.

— Olcsó csirkepecsenye A karácsonyi ünnepek előtt az uradalmi majorban óhajtott valaki megdézsmálni a baromfiakat, de innen elriasztották; a tolvaj üldözés közben egy jeltelen üres zsákok hagyott a helyszínén. Sokkal eredményesebb volt azonban az éjjeli tyúctás második kirándulása, amennyiben a Schoeller-utca 28-ik számú ház tulajdonosától 5 tyúkot, a lakójától pedig 8 csirkét sikerült észrevétlenül elemelnie. Az üres zsák a rendőrkapitányi hivatalban várja a gazdáját.

— A Bethlen Katalin jótékony négyesület karácsony első ünnepe az áll. tanítóképző-intézet zeneteremben szeretet

tud vala aludni. Csakhamar felébred, mert egy gondolat még álmában is nyugtalanítja vala. Hogy az a Heródes király, ej, rosszban törí a fejét. Szép csillagos, de hűvös éjszaka volt. Egy ideig nézte a csillagokat. A többiek mélyen aludtanak. A tevék ott a fák alatt csöndesen kérödztenek. Ej, talán mégis jó lesz egy kicsit szunynyadni — gondolta. Hanem alig merült álomba, egyszer csak hirtelen föjijede. Zarahusztra jelent meg álmában s imígyen intette: „Vissza ne térjete Jeruzsálemnek, mert Heródes nagyon fenek dik a gyermekre“!

Az öreg Menyhért megcsóválja ősz fejét, felcühelődék szép csendesen s oda méne a khámhoz. A Hold szépen bevilágitott a khám ajtaján.

— Hallod-e te József, furesz álmot láttam az elébb. Heródes király halálra keresi a messiást, mert felti hatalmát. Menekülj a gyermekkel tüstént, ha mondom, Egyiptomba!

József is megcsóválja a bozontos fejét. Gondolkozik.

— Nézd csak, milyen édesdeden alszik anyjával együtt. Várjunk reggelig.

Elaludtak. Hanem, most meg József riada fel álmából. Valaki, ugy tetszék, egy angyal — mintha vállonragadta s megrázta volna: „Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját és szaladj Egyiptomba“!

Fölkel József s otaméne az alvó bölcsökhöz.

vendégséget tartott, mely alkalommal 28 szegény között osztotta ki karácsonyi ajándékait, amelyet nemeslelkű asszonyok gyűjtöttek egybe. A szép ünnepélyen nagy közönség jelent meg a gyönyörködött a szép beszédekben és az ifjusági egyesület énekében.

— **Nem halt meg, csak alszik** a mérőgazdasági munkásházak ügye. A novemberi közgyűlés utasítja a tanácsot, hogy részletes javaslatot készítsen, még pedig a lehető legsürgősebben. A polgármester kiadja az ügyet a városi mérnöknek azzal a megjegyzéssel, hogy ez ráér. A mérnök pihentette is egész a mai napig. A szerdán tartott városi közgyűlésen kérdést intéznek a tanáchoz, mi van a munkásházakkal? A polgármester felhívja a városi mérnököt, hogy referáljon. A mérnök feláll és tanácsalánul néz a polgármesterre. A polgármester megkérdezi: „Mérnök ur, elég-e 30 nap a jelentéstételre.” A mérnök úrnak elég volt; legyen elég a polgármester urnak is. A munkásházak ügyét felrúgtuk, újra elaludni sem engedjük, nem lesz meghalni.

— **Ébresztő.** Akik nem virrasztottak az ó-év utolsó órájig, s nem várták meg az új-év első percét, azok is korán ébredtek. A munkásegylet fuvózenekara vig indulókkal járta be a várost, hogy örömmel, jókedvvel kezdjük meg a reményekkel teljes új esztendődet.

— **A helybeli kath. legényegylet** nagy karácsonyi első napján, jótékony célú színelőadást tartott az Oroszlán szálló nagytermében. Nagy vállalkozás volt ez Kaveggia Kálmántól, az egyesület elnökétől, aki Dr. Péczi Gusztávnak „Az ige testté lön” című, s jórészt a vallásbölcselkedés felé hajló karácsonyi misztériummal ennyi sikerrel be tudta tanítani és előadni. A hallgatóság ú-ú tetszésnyilvánulásai meggyőzhetők ott a szereplőkkel együtt a méltányolás teljes mértékéről. A szereplők közül különösen Federics József Lucifer alakítása tetszett; emellett kiűnt Horvát Mariska, Tóth Mariska, mint főangyal, Jakál István mint Zakariás főpap. Szépen hangzott a színpadról az anygacé éneke, melyet Macsek Micke négy hegudjátékától vezetett harmonikumkísérettel misztikusán egészített ki. A fényesen kiállított s nemes

— Hallod-e te Menyhért, most már nem késem ám egy órát sem, hanem megyek a gyermekkel és anyjával Egyiptomba, mert én is álmat láték.

Főkelének azért Menyhért, Balthazár és Gáspár, meg a szolgálk is, odemenének a kámbhoz felmálházák a számarat felültek az anyát a gyermekkel és utnak bocsáták őket.

Hajnalodott. A keleti ég megvilágítja az egyiptomi mészköves utat, melyen a szent család menekül vala dél felé! Szegény József lihegve fut vala a számar mellett.

A három bölcs a betlehemi dombról sokáig féltve néz oda utánok.

A napkeleti bölcsök déltájban utnak váltanak hazafelé Jeruzsálemet balra hagyva, egy dűő uton találkoznak alkonyat előtt Heródes király poroszlóival. Megismerték őket.

— Hová mentek, Heródes király poroszlói? — kérdezik.

— Betlehembe. Keressük a messiást. A király megparancsolá, hogy minden gyermeket megöljünk, mert a messiásnak meg kell halni.

A bölcsök felsőhajtának, de menten megnyugodtanak. József a gyermekkel már Zsidó-ország határain van.

Aztán egy himnuszra gyűjtának, mely a rossznak a jó ellen való harcáról és a jó győzelméről szóla.

És mentenek nyugodtan tovább.

egyszerűséggel előadott emez előadás kellemes ünnepi emléket hagyott a hallgatóság lelkében. A tiszta jövedelem a nagy kiadás dacára — értesülé-ünk szerint — 50 korona. (B. küldöt.)

— **Gyászír.** Az új esztendő nem érthete meg, pedig meg fiatal volt. Az ó év utolsó óráiban szált el Klein Ödön Margit ne-ű leányának ártatlan lelke. A temetés új napján ment végbe. A gyászoló szűők nyugodjanak meg az isteni végzésen, mely mindig a legbőcsőbb és az emberekre nézve a legjobb.

— **Községi választások.** Az óbarsi körjegyzőségben december 22-én volt a tisztújítás Nagykoszmályon bíróné Salavári Jónás, Óbarson úro Solymosi János, Garam kelesnyeben Szlusny Bertalan választottak meg.

— **Nemzetiségi tülekedés.** Bakabányán az embereket így osztá yozzák: vannak magyarok és pánszlávok. A katholikuskok a magyarok, a lutheranusok a pánszlávok. (Tisztelek a kivételnek!) A két párt minden alkalommal összeméri fejeveireit. A mult héten lefolyt községi választások is rendkívüli izgalmasság voltak. A két kerület közül az egyiket teljesen a magyar párt nyerte meg.

— **Eljegyzés.** Ferenci János Budapestről eljegyzte Chren Louka Léván.

— **Karácsonyi estély.** A Lévai Iparos-Olvásokör nagy érdeklődés mellett tartotta meg (karácsonyi második ünnepén) szokásos karácsonyi fölovoást estélyét, amelyen megjelent közönség zsufolóság megtöltötte az Oroszlán régi termeit. Az estély műorat Jaross Ferenc, a r. k. elemi iskola igazgatója nyitotta meg szellemes s mindvégig nagy figyelemmel kísért fölovasásával, melyben egy régi lévai csizmadia emléke nek áldozott kegyeletes szavakkal, bemutatván egy becűletes, törekvő, vállasos csizmadia mintaképét, ki holtáig polgártársainak szeretetét és becűléset bírta. A jóízű humorral fűszerezett előadást a közönség lelkesen megapölte. Utána Nagy Ionka bájos élebenséggel adta elő Göcűy Istvánnak a két level monológját. Nagy tetazést aratott szintén a nőv-r költemény szivhez szóló elszávlásánál Tolnay Mariska. Ezután régi magyar nótákat enekelt Kucséra József ur az ő kellemes bariton hangján, dr. Kersék János tárogató kiserete mellett. A közönség kívánatára meg kellett toidania műorat még egy pár nótával, melyekert zenés társal jutalmazta meg. Míjd Szalay Lenke Simó Sandornak egy kedves monológját az Aranyféűt adta elő. A bájos előadó ügyesen kiaknáta a darab minden szépségét és az eragadt ifjuság lelkes társal kíserte, m kor lelépett a színpadról. Oszuska János ezutan pártalanul nagy hatással adott elő egy ssp drama jelenetet, melyel szinte meglepte a közönséget. A műort tréfás tombola fejezte be, melynek végeztével megindult a tanc kivilágos ki- virradig. A mulatság házimulatság volt ugyan, de a farsangi bálokban is ritkán jön össze oly szép és nagy közönség, mint most, ami a rendezőség dícséretére válik s különösen a műor összeállítóját, Bartó Jenő képzőint. nevelőt illeti az elismerés.

— **Eljegyzés.** Pekarik Vilmos, k zsegi tanító, karácsonyi ünnepen váltott jegyet ifj. Gámbos István, lévai birókos. tb. városi tanácsnok kedves leányával, Rózsi-kával.

— **Anyakönyvi kimutatás 1908-ról.** Az 1908-ban születések száma 256, halálozas 178, házasságok 67. — Róm. kath. születés 179, ref. 43, ág. h. ev. 7. g. káth. 3. izr. 54 — Halálozás rkath. 125, ref. 39, ág. h. ev. 3, izr. 11. — Házasság rkath. 40, ref. 9, izr. 7, és vegyes vallású 11.

— **Az újbor hatása.** Hanszko István óbarsi lakos Leváról ittas állapotban hajtattott árkon-bokron hazafelé. Lovait az uton ostornyélel abrakolta, úgy, hogy azok nemcsak a szekeret, de a gazdajuk oldalbordáit is összetörték. Hanszko egy heti kínlődás után kiszendet; a napokban temették el.

— **Kézfogó.** Schlesinger Aajos Hainik-Sziláczból eljegyzte Deutsch Gizkét, Deutsch Gábor kedves leányát Csejkön.

— **Vörheny.** Csáradon a napokban vörheny miatt bezárták az iskolákat. Eddig meghalt egy 16 éves legény és egy 9 éves iskolás leány. A betegk száma 14.

— **Az analfabéták oktatása jan.** 4-én veszi kezdetet. A beiratkozottak száma 46; valószerű azonban, hogy még több jelentkező is lesz. Az analfabéták két csoportra osztva, Svarba Eudre és Ghimesy János tanítók vezetése alatt hetenkint háromszor részűlnék oktatásban.

A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, azonnilyen sok betegség ellen szogáltatja a segítségereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szereknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az hogy nagyon visszatetsző íze van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel. A csukamájolaj összes gyogyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik szeretett kis leányunk, Margitkának elhuytán támadt fájdalomukat részvétűkkel enyhíteni törekedtek, fogadják őszinte köszönetűnket.

Klein Ödön és családja

Köszönetnyilvánítás.

A karácsonyi ünnepek alkalmából a szegényorsú gyermekek részére adások: irg. nov. ünnepe 1 veg ruhakelme és 2 ten kabat, N. N 10 kor., polg. isk. növ. gyűjtése 82 kor. 54 fill., elemi iskola gyűjtése 33 kor. 12 fill., ovodások gyűjtése 11 kor. 19 fill., ismételő iskola gyűjtése 4 kor 8 fill. Bumenthal Jánosé 5 sor., Feenyves Karolyne 4 kor., Pollak Vilmosné 10 kor. Szűka Margit 2 kor., Sudi Imrené 6 kor. Feja Kálmánné játékok, Deák Adolf író szerek, Grote Vilmos 34 m. keime, budapesti kereskedők 20 m. b rchet, 30 m. flanel és 7 dro, keadó, Kisztingstein Antonia 2 kötetű Kovács Sari 1 p. cipő Schwabhs Margit 3 p. harisnyá.

Ruhát kapott 58 gyermek, Ruhát varrtak a következő hölgyek: Nussler Erika 3 ruhát; Billa L, özv. Bíró Jánosné, Bus Ferencné, Kisztingstein Antonia, Hartl Rozsóné, Kern Erzsébet, Konya Anna, Korab Maria, Kriz-mének Karolyne, Mateny Gasparne, Schwarz Vilmosné, Szalay Imrené, Sztruhar Istvánné, Tolnay Mariska 2—2 ruhát; Bakos Lajosné, Banyai Elekne, Havasi Erzsébet, Jakab Ferencné, Koskó Bélané, Kovács Jozsefné, Pál Imrené és Toth Terka 1—1 ruhát. — Hálas köszönet a kegyes jótéteőknek.

Köszönetnyilvánítás.

A következő karácsonyi adományokat kaptuk Szeftavia arvaházunk cőjára: Baró Piller Gyuláné urasszonytól Kiskáldáról 20 sor., Bousovitch Enonó urasszonytól Pta Szt. Keresztől 10 kor., Benkovich Gzané urasszonytól Ar. Marórói 4 kor., Zongor Janosné urasszonytól Valkhátról 5 kor., Kohn Manoné urasszonytól Turódvékről 10 kor. keszpénz s egy csomag sütemény; Bró Révay Smonné urasszonytól 9 drb. ruhacsakat; Mat. Rudnay Bala urtól Alsózsomboról 2 szak usztet; Marosfalva község előjáróságától krumpit és babot. Mídon eme kegyes adományok kezhez vételén szerencsenk nyilvánosan is igazolni, — fogadják e nemes szívű emberbarátok ugy a magunk, mat kis árváink nevében leghálásabb köszönetűnket.

Léva, 1908. dec 24.

Leidenfrost Tódorné, Faragó Sámuel,
nőgyil. tb. elnök. nőgyil. titkár.

Nyilvános köszönet!

Nt. Sándor B. nő alsóváradai ref. lelkész urnak a Tanítók Háza javára adományozott 10 környi, nemkülönben Sibav József tanító ur által a Tanítók Háza javára gyűjtött 200 környi összeg átvételét az egyesület köszönete kíséretében ezennel nyugtázom.

Deák Adolf,
egyesületi főpénztáros.

Köszönetnyilvánítás.

A lévai iparos olvasóköri által 1908. dec. hó 26-án rendezett felolvasó-estély tiszta jövedelme 164 kor. 98 fill.

Ezen összegben foglaltatnak a következő felülírtak: Kovács Sám 450; — Schmidt József 220; — öz. Kis Pálné, Markly József, Babach Lajos, Komzák Lajos, Torma Lajos, 2-2 korona; Ördög Lajos 160; Györgyi Lajos 140; — S. Emeredy Lajos, Kovács József, Ördög Lajos, Bám Antal, Ettinger Ferenc, Slingi Lajos, Tóth Antal, Seiner Albert, M. száros András, Kun József, N. N. 120-120. — Fizély Lajos, Vörösmarty Miklós, Fischer Adolf, Dubovszky János, Prévich Győző, Bartos Lajos, Vörö. L. J. s. 1-1 kor. — Pekarik Vilmos, Guba János, Prasztó Ánszky Béla, ifj. Dóka Karoly, 80-80 fill. — Ondrejkovics Lajos, D. mény János, Vida Jónás, C. buika R. z. ö. Kone Lajos, Frasch József, Kubik Lajos, Bözöky Lajos, Schoreg Lajos 60-60 fill. — Galambos István 50 fill. — Tatár István, Takács Mihály, Duska Imre, Szabó Sándor, Oszuska János, Valasik József, Tolnay István, Csernák Izidor, ifj. Bakos Lajos, Majtán Antal, dr. Karsák János, Madarász Jónás, Birha József, Dukasz Jenő 40-40 fill. — Suszta Vilmos, N. N. N. N., Kone N., Titkay János, Szabó Béla, Hagedűs Béla, Bucsek Lajos és Fuchs N. 20-20 fill.

Az estelyen való szives közreműködésért a szereplőknek úgy a rendezőbizottságnak és a felülírtaknak ez uton mondható köszönetet az elnökség.

Hivatalos közlemény.

2844/1908. szám.

Hirdetmény!

Közírték tétetik, hogy a bekabellazott tartozások bejelentési ideje elérkezvén, felhívatom tehát az adózó felük, hogy a filli és házbirokra bekabellazott adósságukat január havában annyival inkább jelentsek be a városi adóhivatálnál, mert február hó 1-én beadott vallomási izek, mint később beérkezettek figyelmebe nem vétenek.

Léván, 1908. dec. 30.

Komzák Lajos,
adók főnök.

6/1909. szám.

Hirdetmény!

Léva város képviselőtestületének 3291/1908. számú határozata értelmében értesítem Léva város polgárságát, hogy a „Lévai önkéntes tűzoltó egyesület” 1908. évi ügyletét hó 31-ik nappal megszüntetve utasított a városi tanács a városi tűzoltóságnak szervezésére.

Felkérem tehát Léva város polgárságát, hogy Léva városi hatóságát ezen közérdekű ügyben személyesen is támogatni és az ideiglenesen alakítandó tüzelőegyletbe leendő belépésre Blöck József alkapitány mint a tárgys által kirendelt főparancsnoknál — ingyen önkéntesként — minél nagyobb számmal jelentkezni sziveskedjenek.

Léva, 1908. január hó 2-án.

Bédogh Lajos
polgármester.

Lévai piaciárak

Rovatvezető: Kónya János rendőrszolgálat
Buzs m.-m. árnaként 23 kor. — fill. — 23 kor. 60 Kétszeres 19 kor. 20 fill. 19 kor. 80 fill. — Rozs 19 kor. 80 fill. 20 kor. — fill. — Arpa 14 kor. 40 fill. 15 kor. 40 fill. Zab 18 kor. — fill. 18 kor. 40 fill. — Kukorica 14 kor. 80 fill. 15 kor. 9 fill. — Lenese 23 kor. 60 fill. 24 kor. 40 fill. — Bab 14 kor. — fill. 15 kor. — fill. — 16-les 10 kor. — fill. 11 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere terméshettől aránkamentes 130-140, Vörös lóhere, kis aránká 108-110 Vörös lóhere, nagy aránká 108-110 Luczerna terméshettől aránkamentes 175-180 Luczerna, világos szemű aránká 118-136 Luczerna, barnás szemű 108-110 Biborhere 34-36 Baltaczin 40-42 Muharmag 20-22

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi dec. 20-tól 1908 évi. dec. hó 27-áig

Születés.

A SZÜLŐK NEVE	A gyermek neve	A gyermek neve
Nyevizánszky J. Kovács K.	fiú	Nándor
T. th. Dávid Szobi Eszter	fiú	János
Kántor Franbiska	leány	Anna
Rádó Ármín Rosenberger P.	leány	Irén
J. zsa. Kálmán Lőrincz J.	fiú	László
Hugyecz Imre Hangai K.	leány	Ilona

Halálozás.

AZ ELHÁVOTT NEVE	Kora	A halál oka
J. nosy A. nő Laki A.	57 éves	Cümökr
Kálnai Károly	74 éves	Aggkon.
J. zsa. László	1 napos	Veleszül gyeng
Klain Margit	14 éves	Tüdőgyulladás

Nyiltér

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz seeríti őket.

Aggódó szülők ezrei néztek elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

Scott-féle Emulsió

szívesen fogadja és könnyen emészti meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni!

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egybe, oldó házzal mindszoknak, kik emészteni zavarákban és az üls életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Videki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsolés,

elégő régi jóhírnévű házzal szaggatott és házzal szárazított mindenféle betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész

Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Teichgarten 9

2764/1908 tkvi szám.

Arverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közírték teszi, hogy Kohn Arnold v. gr. h. j. t. nak Török And. és végrehajtás: szenvedő elni végrehajtási ügyében beuyjított uja: b. arverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtó javára 55 korona tőke ennek 1904 évi augusztus hó 20 napjától járó 5% kamatai 63 korona 70 fillér eddigi per és végrehajtás az ezutal 12 korona 60 fillérben megállapított arverési kérti valamint a még felmerülő további költségeknek ki légitése végett az 1881 évi LX. t. cz. 144 § és a Vln. alapján a végrehajtási ár vért a végrehajtást szenvedő Török Andrásnak a lévai kir. járásbíróóság területén Nemeso oszi község h. tárában a nemeso oszi 22 számú tkvben. A. I. 1 sor 27/29 hrszamu ingatlan és zón épült 26 ö. i. számú házban való B. 13. t. szerinti 1/4 r. sz. intalékára 390 korona, az ottani 123 stjkvben. A. I. 1-6 sor. 127. 215 262. 356 437. 532. h. számú számtokban való B. 3. t. tel szerinti 3 6 rész ill. tményére 352 korona és az ottani 187 stjkvben vezetett közös legegkbi A. B. 3. 344. t. szerinti 63/131436 rész ill. tményére 125 korona kikialitási árban az arverést eirende te meg pedig a V. n. 26 § alapján akk. nt. hogy ezen ingatlanok közül a nem so oszi 22 stjkvben fevet. ház 207 koronánál a többi ingatlanok pedig a megállapított kikialitási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem fognak.

Ezen nyilvános bíró arverés 1909 évi január hó 12 napján délelőtti 10 órakor nemeso oszi község hazánál esz megt rtva.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikialitási árának 10% kézzpenben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 333 számú I. M. R. 8 §-ában kijelölt oadékképes értékpírban a kikialított kezebe letenni vagy az 1881 évi LX. t. cz. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kialakított szabályszerű elismervényt átszolgáltattai. Mely kötelezettség alól csak a V. n. 21 §-ban megnevezettek vannak fementve.

Azon arverelő ki a kikialitási árnál magasabb ígértet tett ha többet ígérti senki sem akar, köteles nyomban a kikialitási ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár egyenanyvi százalékáig kiegészíteni mert ha ezen kötelezettségének elgeget nem tesz ígérte figyelme kívül marad és a batadéka talán folytatandó arverésben több részt nem vehet.

Kelt Léván a kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóságnál 1908 évi október hó 16-án.

Hoffmann Arpád

kir. albiró.

Volt növendékeimnek, ismerőseimnek és Léva város és vidéke nagyra becsült közönségének

Boldog újvet kíván

Krentz Gyula

obli táncmó

Budapest, VIII. Kemény Zsigmond u. 12.

Eladó circa 500 mmázsa I. r. réti széna circa 500 mmázsa I. r. lóhere, széna. Bővebbet: Amstetter Imre dohány-nagyárusnál, Léván

Eladó ház A honvéd utcában, lévő 18. és 20-ik számú újonnan, szí árden, épült két szép ház, nagy nyílt udvarral, egyenként, — vagy árilaknak együtvéve, 10 évi adómentességgel és kedvező feltételek mellett, szabadkiszárladó. Értekezhetni a tulajdonosnál.

Fodrásznő

fiatal kezdő helyben elfogad házhoz eljáró fésülést, havi szerény feltételek mellett. — Bővebbet Szanyó Ilona Kálnai-utca 29. sz.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi féle

Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Minden fadoboz egy érdekes

Meg azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

Erő

SÓSBORSZESZ,

mert mindezt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos hálszertől várni lehet.

Ő az egészségnak, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Paratlan mint szájvíz, haj- és bőrapótlószér.

~ Szükséges minden háztartásban, ~

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kosmos Laboratórium Győr.

Kapható mindenütt!

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult hálszér, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, oszúnl és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80. K.140 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Globin
cipőtisztítószer
légszubb

**fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja.**

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Czim:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsősegéd, Somogy megye.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

8211/1908 szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Léva r. t. város közönsége a lévai városi szállodát, színházat és bérházat az 1909 évi október hó 30-ig körülbelül 368000 korona teherrel költségeliránnyal felépíteni czélolván az építési munkálatok biztosítása végett a képviselőtestület 6587/1908 sz. határozata folytán ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek, — a képviselőtestület fenti határozata Barsm. Th. biz. által 1908 évi 945/11619 sz. határozata által már jóvá van hagyva, — de az még ma nem jogerejű.

Versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy fenti munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatokat az ajánlati költségvetéssel együtt legkésőbb **1909 évi január hó 30 napjának d. e. 11 óráig** annyival is inkább igyekezzenek alulírottán beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. — Az egyes munkanemekre külön-külön is lehet ajánlatot tenni.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg végösszege 2 százaléknak megfelelő bánatpénznek Léva város pénztáránál készpénzben vagy óvadékképes magyar állampapírokban történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó, mely bánatpénz a munka elnyerése esetén 5%-ra egészítendő ki.

A munkálatra vonatkozó tervek, költségvetés általános és részletes feltételek Léva város polgármesteri hivatalában a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők, lemásolhatók, vagy az illetők által saját költségükre megrendelhetők. — Bővebb felvilágosítások nyerhetők a részletrajzok megtekinthetők: Vas és Morbizer műépítészeknél (Budapest VIII. ker. Nagytemplom utca 4.) naponta d. e. 9-11-ig.

Csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértelem borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak figyelembe vétetni. — A boríték felírása a következő legyen: „Ajánlat a lévai városi-vigadó építő munkálataira. — Ajánlattevő N. N.”

Léva r. t. város közönsége fentartja magának a jo-

got, hogy ajánlatok között — az ajánlati árakra való tekintet nélkül — szabadon választhat, esetleg az ajánlatokat visszautasíthatja, mely utóbbi esetben a bánatpénz feltétlenül visszaszámazhatik. — Az építkezési terület Léva város piacsterén van a talaj teljesen normális, de mivel furás nem történt a vállalkozóval szemben a város semmiféle szavazatosságot magára nem vállal. — A vállalkozó az egységáratok köteles ajánlatában részletesen fölűntetni.

Az ajánlat az ajánlattevőre nézve azonnal, Léva közönségére nézve azonban a képviselőtestület elfogadó határozatának felsőbb hatósági jóváhagyása után válik kötelezővé.

Megjegyeztetik, hogy mivel a város közönsége a jelen ajánlati eljárást folyamatba tette, vagy ha esetleg azt megszünteti, — abból sem a városra, sem közegére semminemű felelőség avagy kötelezettség sem az ajánlattevők, sem mások javára még akkor sem hárulhat, ha a város közönsége (vagy felettes hatósága a célba vett építkezés foganatosítását bármi okból elhalasztaná vagy abbahagyja. — A 8300/1907 sz. belügyministeri rendelet 16. §. 10-ik pontjában említett képesítés előlegesen igazolandó.

A versenytárgyalási hirdetmény folytán beérkezett ajánlatok a lévai városház tanácstermében 1909 évi január hó 30-án d. u. 1/3 órakor fognak fölbonthatni, ahol az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlattevő a fentiekben kívül köteles az 1907 évi III. t. cz. és az annak alapján a kiadott ministeri rendeletekben foglalt határozmányokhoz alkalmazkodni.

Kelt Léva r. t. város képviselőtestületének 1908 évi december hó 30-án tartott rendes közgyűlésében.

Léva r. t. város közönsége képviselőtében:

Bódogh Lajos
polgármester.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Vetőgépek

„**AGRICOLA**“ ujonnan javított tolókerékrendszer szerint.
Acél ekék, Boronák, Hengerek.
„Arató-gépek fűnek, herének,
Szénafordítók, Szénagyűjtők
és arató gereblyék.
Szénasajtók, Szalmasajtók.
Bor. és gyümölcs sajtók.
Hydraulikus sajtók
Szőlő-zúzó, Szőlő bogozók.
Gyümölcs-zúzó, sző és
növény permetezők
Aszaló- és szárító készülékek
gyümölcs s főzeléknek.

Cséplőgépek

szabad. uj kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal közeli-járgány és motorhajtásra.

Járgányok vonóállatok befogására.

Legújabb gabona-tisztító rosták, Trieurek és kukorica morzsolók, **SZECSKAVAGÓK** daralók repavagók. Szállítható takarék tűhlyek és takarmány-fülesztők. fordítható gőzjelé-szivattyúkat valamint minden más fajta gazdasági gépeket

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor

Alapítva 1872. **BÉCS III Taborstrasse 71.** 1050 munkás.

Kitüntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Kaphatók: **KNAPP DAVID** úrnál Léván.

***** Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. *****

RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és hámozottan mivel sok hasontalan utánzata van

1 doboz ára 60 fillér.

Csak **RÉTHY**-felet fogadjunk el. Kőhőges, rekedseg és hurut ellen nincs jobb

Tüzifa

és Porosz köszén megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Györgyi

szijgyártó, nyerges és kocsifényező.

Lajos

— saját —
bognár műhelye.

Ajánlom **Léván. Szepessy-utoza 5-ik és Kálnai-utoza 3-ik szám** alatt levő

szijgyártó-, nyerges-, kocsifényező- és bognár műhelyemet, valamint ujonnan készült kocsi nagy raktáramat hol állandóan nagy választékban tartok uj- és kijavított kocsikat ugyszintén uj hintókerekeket és hintó kasznikat nagy választékban készen tartok.

Kész kocsik raktára **Bottka-utoza 1. szám.**

Továbbá nagy választékban tartok saját készítményű izléses kocsizó- és ígás lószerszámokat, nyereg felszereléseket, utazó bőröndök, táskák és kosarak a legolcsóbban kaphatók, női kézi- és piaci-táskák, pénz- és szivartárczák, nadrágtartók és sérvkötők legfinomabb kocsimosó szivacs és szarvasbőr, bőrtisztító és puhító szerek nagy választékban. lópokrócz és szőrtarisznyák, mindezeknek javításait jól és olcsón készítek. használt kocsikat megveszek vagy becserelek.

Tisztelettel **GYÖRGYI LAJOS.**

TÜZIFA

külömböző minőségben, egész kocsirakományokban kapható

Ipolypasztó

vasuti állomáson.

Megrendelhető:

Wolfner S.

cégnél.

Budapest, V. ker. Dráva-
utca 16. szám.

Telefonszám 24-35.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudja.

Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sűrű és gyökeres vesszőből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet, Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA
sző őtelepe, Bihardőszeg.

Kiskőrös és környéken

Állandóan bor közvetítéssel foglalkozik

eisler Lipót

borügynök és bizományos

KISKÖRÖS.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál.